

“Pluimveehouders moeten zich bewust zijn van de risico’s die ze lopen als ze met gevaarlijke producten werken”

De stallen proper houden, goed reinigen en ontsmetten is onontbeerlijk op elk pluimveebedrijf. Het voorkomt ziektekiemen en houdt de dieren gezond. Maar de desinfectiemiddelen en bestrijdingsmiddelen die daarvoor gebruikt worden, zijn niet altijd even onschuldig. Hoe ga je er veilig mee om? En aan welke verplichtingen moet je voldoen als je dergelijke producten gebruikt? Iris Van Dosselaer, inhoudelijk manager bij het Proefbedrijf Pluimveehouderij, en Rene Martens van het ontsmettingsbedrijf Hyvarki leggen het uit.

Gewasbeschermingsmiddelen zijn alom gekend in de landbouwsector. Voorbeelden zijn insecticiden, fungiciden en herbiciden. Ze beschermen de gewassen tegen schadelijke organismen of bestrijden het onkruid. Biociden worden ook ingezet om ongewenste organismen aan te pakken, maar dienen niet om gewassen te beschermen. Het gaat om reinigings- en ontsmettingsmiddelen, muizen- en rattenvergift, houtbeschermingsmiddelen, insectenbestrijdingsmiddelen, enzovoort. Biociden vallen samen met gewasbeschermingsmiddelen onder de verzamelnaam pesticiden.

Sommige biociden houden een groot risico in voor je gezondheid. Ze kunnen irriterend, bijtend of giftig zijn. Ze behoren tot het ‘gesloten circuit’ en zijn hoofdzakelijk voorbehouden voor professionele gebruikers.

Stal inweken

Iris Van Dosselaer, inhoudelijk manager bij het Proefbedrijf Pluimveehouderij, het provinciaal praktijkcentrum voor de pluimveehouder: “Op een pluimveebedrijf kunnen biociden van het gesloten circuit onder meer ingezet worden om de stallen te reinigen en te ontsmetten. Dat gebeurt na iedere ronde. De

“Aangezien we gevaarlijke producten vernevelen, is het cruciaal dat we ons goed beschermen”

RENE MARTENS VAN HYVARKI

Vernevelen

Daarna wordt de stal ontsmet. De meeste pluimveehouders doen daarvoor een beroep op een servicebedrijf. Rene Martens van ontsmettingsbedrijf Hyvarki: “We worden vaak ingehuurd door pluimveebedrijven voor een grondige ontsmetting van de stal. Daarbij werken we met biociden van het gesloten circuit, die irriterend en giftig zijn. Aangezien we die gevaarlijke producten vernevelen in de stal, is het cruciaal om ons goed te beschermen, zowel bij het klaarmaken van de producten als bij het sprayen zelf.”

Iris Van Dosselaer: “Nadien wordt nagegaan of de reiniging en ontsmetting van de stal grondig is verlopen. Dat gebeurt met behulp van een hygiënogram, dat de algemene bacteriële groei test.”

pluimveehouder verwijdert eerst de mest en laat daarna de stal inweken met water of met een schuimend ontvettingsproduct. De natuurlijke of chemische producten die hij daarvoor gebruikt, kunnen biociden zijn. Vervolgens reinigt hij de stal met water, al dan niet met zeep, en laat hij de stal drogen.”

“Handschoenen, een beschermende bril, een mondmasker en beschermende kledij vormen de standaarduitrusting op het proefbedrijf”

IRIS VAN DOSSELAER, INHOUDELIJK MANAGER BIJ HET PROEFBEDRIJF PLUIMVEEHOUDERIJ

Verplicht registreren

Wil je een biocide van het gesloten circuit aankopen en gebruiken, dan moet je online registreren op www.biocide.be en je status jaarlijks bevestigen. “Wij zijn als Proefbedrijf geregistreerd als professionele gebruiker van biociden van het gesloten circuit. We volgen de wetgeving nauwgezet op”, bevestigt Iris Van Dosselaer.

Het is voor pluimveebedrijven niet altijd even duidelijk of ze biociden van het gesloten circuit gebruiken en wie nu juist verplicht is zich te registreren. “Als je als pluimveehouder de reiniging of ontsmetting van de stallen zelf uitvoert én daarvoor biociden van het gesloten circuit aankoopt, ben je verplicht je te registreren”, verduidelijkt Rene Martens. “Als een extern servicebedrijf de middelen aankoopt en gebruikt voor de reiniging of ontsmetting, is het aan hen om zich registreren.”

Op www.biocide.be vind je de lijst van toegelaten biociden. Daarin staat ook duidelijk vermeld welke biociden tot het gesloten circuit behoren en welke niet.

Etiket brengt raad

“Pluimveehouders zijn zich niet altijd even bewust van de risico’s die ze lopen wanneer ze met gevaarlijke producten aan het werk zijn”, stelt Iris Van Dosselaer. “De gevaren en risico’s zijn sterk afhankelijk van product tot product. De gevaarsymbolen op het etiket geven een eerste indicatie. Bekijk zeker ook het veiligheidsinformatieblad (de ‘safety data sheet’). Daarop vind je uitgebreide informatie, bijvoorbeeld of er gevaar is bij inademing of morsen en welke beschermingsmaatregelen je moet nemen.

Tegelijk is het ook belangrijk om de biociden enkel te gebruiken voor die toepassingen waarvoor het is toegelaten. Die toepassingen staan vermeld in de toelatingsakte van het product of in de eventuele samenvatting van de productkenmerken (SPC), beide terug te vinden in de lijst van toegelaten biociden op www.biocide.be.

“Op het Proefbedrijf vormen handschoenen, een beschermende bril, een mondmasker en beschermende kledij de standaarduitrusting voor wie met gevaarlijke producten werkt. Op de meeste pluimveebedrijven is het gebruik van handschoenen goed ingeburgerd, maar soms dragen de pluimveehouders werkhandschoenen die onvoldoende beschermen tegen bijtende producten. Ze moeten zich goed informeren en zichzelf voldoende beschermen wanneer ze met biociden aan de slag gaan.”

De FOD Volksgezondheid informeert

Meer weten over een veilig gebruik van biociden, de risico’s die eraan verbonden zijn of de registratieplicht?

Op www.biocide.be vind je heel gerichte informatie.

Je vindt er ook een folder en een veiligheidskaart op maat van de pluimveesector:

- **Biociden in de pluimveehouderij. Wat moet je weten als professioneel gebruiker?**
- **Wees voorzichtig met biociden. Herken ze en bescherm jezelf!**

BIOCIDEN?
Ik gebruik ze
doordacht

 federale overheidsdienst
**VOLKSGEZONDHEID,
VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN
EN LEEFMILIEU**

.be